ادبیات از چشم سینما

ایرج کریمی، منتقد و کارگردان سینما از علاقه‌مندان کتاب و ادبیات بود و در نوشته‌ها و فیلم‌هایش هم این شیفتگی را بروز می‌داد و عیش ادبی را با مخاطبان تقسیم می‌کرد. ادبیات از چشم سینما، هوسی به نام قطار (رمان)، ده سال با هملت و برگمان و خدا در پرتو نور زمستانی، برخی از تالیفات و ترجمه‌های اوست. کریمی در آخرین ساخته سینمایی‌اش، نیمرخ‌ها هم اشارات ادبی را فراموش نمی‌کند و شخصیت اصلی قصه‌اش را که مبتلا به سرطان است مشغول مطالعه کتاب «آلیس» (یودیت هرمان) می‌بینیم. این کتاب نوشته یودیت هرمان و ترجمه محمود حسینی‌زاد است و قصه‌هایی از مرگ دوستان و اقوام شخصیتی به نام آلیس را روایت می‌کند. یودیت هرمان، نویسنده خانم اهل آلمان است که به‌جز آلیس، آثاری چون اوان عاشقی، خانه تابستانی و این سوی رودخانه ادر را در کارنامه دارد.

سه دو یک؛ کتاب

در برخی فیلم‌های سینمایی، اشاره‌هایی به کتاب شده که اینجا بعضی را مرور کرده‌ایم

علی رستگار
سینما

در روز آخر نمایشگاه کتاب، بد و بی‌مناسبت ندیدیم کمی کتاب را به نفع سینما مصادره مطلوب و بار دیگر خط باریک سرخی را که میان سینما و ادبیات وجود دارد سرخ‌تر و پررنگ‌تر کنیم. برای همین به جای پرداختن به جسم زار و نزار اقتباس ادبی در سینما که شاید رابطه شیفتگان سینما و ادبیات را کمی تا قسمتی شکرآب کرده است، ترجیح دادیم این بار از فیلم‌هایی بنویسیم که از کتاب‌هایی یاد کرده‌اند. پرواضح است که این مصداق‌ها صرفا نمونه‌هایی از موارد بیشتر است و حتما شما هم فیلم‌هایی از این نوع را سراغ دارید.

کتابخانه‌ای به نام «هامون»

احتمالا داریوش مهرجویی، محشورترین کارگردان ایرانی با کتاب باشد؛ از این منظر که بیشترین اقتباس‌های ادبی را او در سینمای ایران انجام داده است. او هر وقت هم ظاهرا اقتباس نکرده، ارجاعات ادبی را فراموش نمی‌کند. نمونه شاخصش «هامون» است که حمید هامون و مهشید به عنوان زوج قصه، انس و الفتی با کتاب دارند و زمان دیدارهایشان در دوران عاشقی، کتاب‌هایی چون کودکی، نوجوانی، جوانی (لئو تولستوی)، دمیان (هرمان هسه)، فرنی و زویی (جروم دیوید سالینجر)، آسیا در برابر غرب (داریوش شایگان) و ابراهیم در آتش (احمد شاملو) را به یکدیگر معرفی می‌کنند. داستان پیامبران در کلیات شمس: شرح و تفسیر عرفانی داستان‌ها در غزل‌های مولوی (تقی پورنامداریان)، ترس و لرز (کی‌یرکگارد)، با یونگ و هِسه (میگوئل سرانو)، قصص قرآن مجید (برگرفته از تفسیر ابوبکر عتیق نیشابوری مشهور به سورآبادی به اهتمام یحیی مهدوی)، ذِن و فن نگهداشت موتورسیکلت (رابرت م. پیرسیگ) هم از دیگر کتاب‌هایی است که در فیلم هامون به آنها اشاره می‌شود.

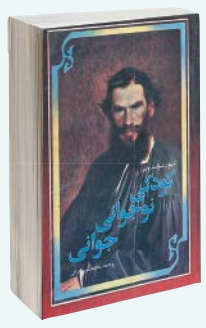

کودکی، نوجوانی، جوانی: لئو تولستوی، نویسنده بزرگ روسیه که نیازی به معرفی ندارد، اما برای شناخت بیشتر او و این‌که کودکی، نوجوانی و جوانی‌اش را چطور گذرانده، خواندن این کتاب پیشنهاد می‌شود. در هامون، نسخه‌ای از کتاب نمایش داده می‌شود که ترجمه غلامحسین اعرابی است، اما کتاب ترجمه‌های دیگری هم دارد از جمله با نام کودکی، نوباوگی، جوانی، ترجمه کریم کشاورز.

در آغوش ادبیات

شب‌های روشن، ساخته فرزاد موتمن که یکی از موفق‌ترین آثار اقتباسی سینمای ایران است، ارجاعات ادبی کم ندارد. فیلم که اصلا با شعرخوانی استاد ادبیات (مهدی احمدی) آغاز می‌شود و او را در حال خواندن شعری از فرخی سیستانی می‌بینیم: دل من همی داد گفتی گوایی/ که باشد مرا روزی از تو جدایی/ بلی هر چه خواهد رسیدن به مردم/ بر آن دل دهد هر زمانی گوایی. در ادامه استاد باز هم شعر می‌خواند؛ به عنوان مثال از سعدی: بیا که در غم عشقت مشوشم بی‌تو/ بیا ببین که در این غم چه ناخوشم بی‌تو/ شب از فراق تو می‌نالم ای پری رخسار/ چو روز گردد گویی در آتشم بی‌تو.

استاد حشر و نشری مدام با کتاب و ادبیات دارد؛ هم کتابخانه پروپیمانی را در خانه او می‌بینیم (به قول رویا: عجب گنجی اینجا دارید) و هم یکی از پاتوق‌های اصلی او یک کتابفروشی است. در سکانسی از فیلم هم رویا (هانیه توسلی) از استاد می‌پرسد: اولین کتاب شعری که خوندی یادته؟ که استاد جواب می‌دهد: آره، هنوز مدرسه ابتدایی می‌رفتم که یه روز یواشکی رفتم سروقت کتابای پدرم. رویا ادامه می‌دهد: اسمش چی بود؟ استاد می‌گوید: میعاد در لجن. رویا می‌گوید: چه اسم عجیبی. استاد هم ادامه می‌دهد: شعراشم همین‌طور عجیب بود. بعدا که دوباره خوندمش، خیلی هم به نظرم عجیب نیومد، ولی اسم فوق‌العاده‌ای داره.

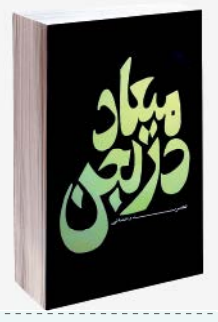

میعاد در لجن: کتاب شعری نوشته نصرت رحمانی است. رحمانی که از شاعران معاصر نوگرای ایران بود و به سال ۷۹ و در ۷۰ سالگی درگذشت، مجموعه اشعاری چون کوچ، کویر، ترمه، حریق باد و میعاد در لجن را در کارنامه دارد. در بخشی از یکی از شعرهای میعاد در لجن آمده است: پروانه مسین/ آیینه وارا بر پا نشسته بود در پهنه لجن!/ و هر دو روی آن/ خط بود/ خطی بسوی پوچ، خطی به مرز هیچ.

یک قاچاقچی اهل مطالعه!

مسعود کیمیایی هم از جمله فیلمسازانی است که انس و الفتی دیرینه با کتاب دارد. به جز چند فیلم مثل داش‌آکل، خاک و غزل که اقتباس ادبی است، کیمیایی به عنوان نویسنده هم آثاری چون جسدهای شیشه‌ای (رمان)، زخم عقل (دفتر شعر)، حسد (بر زندگی عین‌القضات) و سرودهای مخالف ارکسترهای بزرگ ندارند (رمان) را در کارنامه دارد. به‌جز این کیمیایی در برخی فیلم‌ها هم، نسبت به اشارات و ارجاعات ادبی بی‌اعتنا نبوده و در جولان چاقو و اسلحه، مجالی هم به تورق داده است. یکی از نمونه‌های آن را در فیلم تیغ و ابریشم می‌بینیم؛ جمشید هاشم‌پور (آریا) در این فیلم نقش یک قاچاقچی سفیدپوش و کم‌حرف را بازی می‌کند؛ شخصیتی که برخلاف دیگر همکاران سوداگر مرگش، ترجیح می‌دهد زمان استراحتش را به خواب و بطالت نگذراند و کتاب بخواند! در برخی صحنه‌های فیلم او را در حال مطالعه نسخه انگلیسی کتاب آرواره‌ها می‌بینیم.

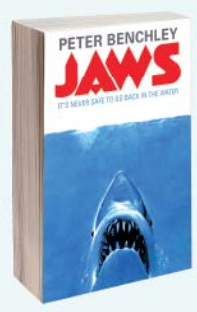

آرواره‌ها: کتابی که جمشید هاشم‌پور در فیلم تیغ و ابریشم می‌خواند را نویسنده‌ای به نام پیتر بنچلی در سال ۱۹۷۵ نوشته است؛ همان سال استیون اسپیلبرگ، کارگردان هالیوود فیلم درخشانی براساس این کتاب ساخت و قصه یک دریا و ساحل ناامن و پر از کوسه را به خوبی به تصویر کشید.

سرباز سوخته

مسعود کیمیایی در سربازهای جمعه هم به ادبیات بی‌اعتنا نیست. به جز حضور سیاوش شاملو، پسر احمد شاملو به عنوان بازیگر و نقش استاد در فیلم و شعرخوانی‌های شخصیت نقره (اندیشه فولادوند)، جلوه‌های دیگری از ادبیات را هم در فیلم می‌بینیم. در سکانسی از فیلم و در سربازخانه، یکی از سربازها به نام رضا (محمدرضا فروتن) مشغول خواندن کتاب «زمین سوخته» است، همان موقع سرباز تازه‌واردی (با بازی بهرام رادان) از راه می‌رسد و بخشی از دیالوگ‌هایی که بینشان ردوبدل می‌شود هم با اشاره به همین کتاب است.

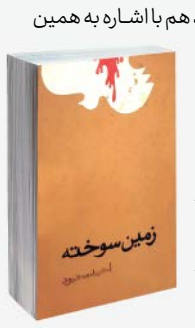

زمین سوخته: رمانی نوشته احمد محمود است که سال ۶۱ منتشر شد. نویسنده در این کتاب تجربیات شخصی خود را از جنگ تحمیلی و نبرد ایران با رژیم بعثی عراق به نگارش درآورده است. پسر محمود در پنجمین شب داستانخوانی که مهر سال ۹۲ برگزار شد و مشروح آن در ایسنا آمد، گفته بود: «پدرم برای این‌که جنگ و فضای آن را بشناسد، اصرار بسیار زیادی داشت به جبهه برود و با این‌که اجازه رفتن به جبهه را نداشت، از طریق یکی از دوستانش که در بانک کار می‌کرد، این اجازه را گرفت و به جبهه رفت. قبل از این‌که پدرم شروع به نوشتن «زمین سوخته» کند، عمویم در جبهه شهید شد و زمانی که پدر، به فصلی رسید که می‌خواست در آن، مرثیه شهادت برادر را بنویسد، زار زار می‌گریست و حتی از ناراحتی، به مدت سه شب تب کرد.»

ذکر شر موسولینی!

کاوه صباغ‌زاده در نخستین فیلم سینمایی‌اش، ایتالیا ایتالیا، سراغ کتاب و ادبیات هم رفته است. نخست این‌که خود فیلم، به نوعی اقتباس ادبی است و فیلمنامه آن براساس داستان کوتاهی از جومپا لاهیری نوشته شده. دیگر این‌که یکی از مهم‌ترین سکانس‌های تثبیت رابطه عاطفی دو شخصیت اصلی فیلم، نادر (حامد کمیلی) و برفا (سارا بهرامی) هم در یک کتابفروشی اتفاق می‌افتد. در سکانسی که یادآور و به نوعی ادای دین به فیلم هامون و رابطه حمید هامون و مهشید است و در دیالوگ‌های دو شخصیت اصلی هم به آن اشاره می‌شود، از چند کتاب هم سخن به میان می‌آید؛ شهر فرنگ اروپا؛ چکیده‌ای از پیدا و پنهان قرن بیستم (پاتریک اوئورژدنیک)، جنبش‌های فاشیستی؛ بحران نظام لیبرالی و تکامل فاشیسم (ارنست نولته) و شکسپیر و شرکا (جرمی مرسر).

شکسپیر و شرکا: این کتاب که آن را پوپه میثاقی به فارسی ترجمه کرده، روایت اتفاقاتی واقعی است که برای نویسنده آن یعنی جرمی مرسر اتفاق افتاده. محل اتفاقات قصه، یک کتابفروشی مشهور، قدیمی و عجیب و غریب به اسم شکسپیر و شرکا در پاریس است. شکسپیر و شرکا که در فیلم‌هایی چون نیمه شب در پاریس (وودی آلن) و پیش از غروب (ریچارد لینکلیتر) هم آن را می‌بینیم، اولین بار در ۱۷ نوامبر ۱۹۱۹ گشایش شد؛ این کتابفروشی زمانی پاتوق نویسندگان و شاعران بزرگی چون ارنست همینگوی، جیمز جویس و ازرا پاوند بود.

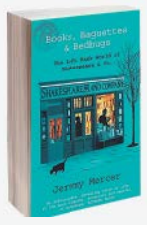

اژدهای کتابخوان وارد می‌شود

از مانی حقیقی به عنوان کارگردانی که فرزند لیلی گلستان و نوه ابراهیم گلستان است، انتظاری جز این هم نمی‌رود که کتاب و ادبیات را جدی بگیرد. به‌جز این پشتوانه ادبیاتی خانواده، خود حقیقی هم در رشته‌های فلسفه و مطالعات فرهنگی تحصیل کرده است. گرچه فیلم بازیگوشانه و خلاقانه اژدها وارد می‌شود، بیشتر ارجاعات سینمایی دارد، اما حقیقی از ادبیات هم غافل نیست و به عنوان نمونه، به کتاب «ملکوت» نوشته بهرام صادقی اشاره می‌کند. رازآلود بودن این قصه، با دنیای غریب اژدها وارد می‌شود، سنخیت دارد.

ملکوت: این رمان کوتاه نوشته بهرام صادقی، با روایت حلول جن در آقای مودت آغاز می‌شود. بهرام صادقی که سال ۶۳ و در ۴۷ سالگی درگذشت، به‌جز ملکوت، بیشتر به عنوان نویسنده داستان‌های کوتاه شناخته می‌شود.

رضا عطاران در فیلم خوابم می‌آد زمانی که مشغول مطالعه کتاب «بیگانه» بوده، خوابش می برد! بیگانه آلبر کامو یکی از مشهورترین رمان‌های تاریخ ادبیات است

کتاب‌هایی که با روان شخصیت‌ها بازی کردند

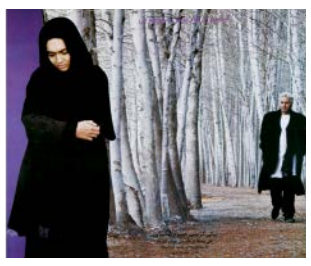

اینجا به دو فیلم مشهور ایرانی و خارجی هم اشاره می‌کنیم که کتاب و کتابخوانی، نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای در آنها دارد و وقتی شخصیت‌های اصلی قصه این کتاب‌ها را می‌خوانند، به شدت تحت تاثیر قرار می‌گیرند و پس از خواندن این کتاب‌ها دیگر آن آدم سابق نیستند. به شکلی جالب و اتفاقی در هر دو فیلم، زن‌ها خوانندگان اصلی این کتاب‌ها هستند.

اولی پری، ساخته داریوش مهرجویی است که براساس فرنی و زویی و داستان‌کوتاهِ «یک روزِ خوش برای موزماهی» هر دو نوشته سالینجر نوشته و ساخته شده، قصه یک دختر جوان و دانشجوی ادبیات (با بازی نیکی کریمی) را روایت می‌کند که با خواندن یک کتاب سبز کوچک، دچار تحولات فکری می‌شود؛ کتابی که درباره سلوک یک عارف گمنام قرن پنجم است.

فیلم دوم و نمونه خارجی هم «حیوانات شبگرد» ساخته تام فورد است که آن هم یک اقتباس ادبی است و براساس رمانی به نام تونی و سوزان نوشته آستین رایت، ساخته شده. در این فیلم شخصیت سوزان (ایمی آدامز)، شروع به مطالعه کتاب همسر سابقش می‌کند، اما این اثر به شکلی وحشتناک او را تحت تاثیر قرار می‌دهد و به هم می‌ریزد.

آگهی مناقصه نوبت سوم

- دستگاه مناقصه گزار: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
- موضوع مناقصه: خرید لایسنس آنتی ویروس ESET
- مهلت مراجعه برای اطلاع از شرایط مناقصه و دریافت اسناد: از تاریخ ۹۸/۰۲/۱۴ لغایت ۹۸/۰۲/۲۵
- بابت دریافت اسناد به سایت یا حضوراً به آدرس زیر مراجعه فرمائید: http://financial.iauctb.ac.ir/fa/page/1076/مناقصه
آزادی، خیابان اسکندری شمالی، نبش فرصت شیرازی، ساختمان ستادی شماره یک، پلاک ۵۳، طبقه همکف، اداره کل حقوقی اداره قراردادها
جهت کسب اطلاعات بیشتر با کارشناس فنی به شماره ۲۲۴۸۱۷۵۸ تماس حاصل فرمائید.
- مهلت ارائه پاکات: تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۰۲/۲۵
فیش واریزی بابت خرید اسناد مناقصه به مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب شماره ۰۱۱۰۰۱۱۴۷۲۰۰۶ بانک ملی شعبه قنات کوثر (بدون بازگشت می‌باشد)
- محل تحویل و عودت پاکات مناقصه: آزادی، خیابان اسکندری شمالی، نبش فرصت شیرازی، ساختمان ستادی شماره یک، پلاک ۵۳، طبقه همکف، اداره‌کل حقوقی اداره قراردادها (پاکت‌ها به‌صورت لاک و مهر تحویل گردد.)
- دانشگاه در رد یا قبول یک یا همه پیشنهادات مختار و پرداخت هزینه آگهی به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد.

نوبت دوم
مناقصه عمومی یک مرحله ای
آتی ساز (سهامی خاص)
شرکت آتی ساز در نظر دارد خرید، حمل، نصب و راه اندازی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر پروژه مجتمع آتی سنتر - مشهد را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا واجدین شرایط در صورت تمایل به همکاری می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ ۹۸/۰۲/۱۴ به نشانی های ذیل مراجعه نمایند.
نشانی : تهران، شهرک قدس (غرب)، میدان صنعت، بلوار خوردین، ۲۰۰ متر بالاتر از چهارراه هرمزان، دست راست، شرکت آتی ساز، تلفن : ۸۸۰۹۱۰۸۸
نشانی : مشهد، خیابان پاسداران، نبش پاسداران ۲، روبروی فرمانداری، پروژه آتی سنتر مشهد
تلفن جهت هماهنگی و بازدید از پروژه : ۰۵۱۳۸۵۳۷۹۹۵
ضمنا تاریخ تحویل مدارک تکمیل شده حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۹۸/۰۲/۲۳ می باشد.
((شرکت در رد یا قبول یک یا همه پیشنهادها مختار می‌باشد))

نوبت دوم
مناقصه عمومی یک مرحله ای
آتی ساز (سهامی خاص)
شرکت آتی ساز در نظر دارد خرید، حمل، نصب و راه اندازی ۶ دستگاه چیلر یکپارچه هوا خنک پروژه مجتمع آتی سنتر - مشهد را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا واجدین شرایط در صورت تمایل به همکاری می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ ۹۸/۰۲/۱۴ به نشانی های ذیل مراجعه نمایند.
نشانی: تهران، شهرک قدس (غرب)، میدان صنعت، بلوار خوردین، ۲۰۰ متر بالاتر از چهارراه هرمزان، دست راست، شرکت آتی ساز، تلفن : ۸۸۰۹۱۰۸۸
نشانی: مشهد، خیابان پاسداران، نبش پاسداران ۲، روبروی فرمانداری، پروژه آتی سنتر مشهد
تلفن جهت هماهنگی و بازدید از پروژه: ۰۵۱۳۸۵۳۷۹۹۵
ضمناً تاریخ تحویل مدارک تکمیل شده حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۹۸/۰۲/۲۳ می باشد.
((شرکت در رد یا قبول یک یا همه پیشنهادها مختار می‌باشد))

آگهی تغییرات شرکت تچرا گستر زاگرس شرکت سهامی‌خاص به شماره ثبت ۱۹۰۹۵ و شناسه ملی ۱۴۰۰۵۰۷۵۹۷۴ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۱ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: ۱- آقای کیومرث النگ به شماره ملی ۳۲۵۰۷۹۲۸۶۱ به‌سمت مدیرعامل، خانم زهره احمدی مزرالله به شماره ملی ۳۲۵۰۱۹۲۱۱۴ به سمت رئیس هیات‌مدیره و آقای هژیر حیدری به شماره ملی ۳۲۵۹۸۵۷۰۸۹ به سمت نایب رئیس هیات‌مدیره شرکت برای مدت دوسال انتخاب گردیدند. ۲- کلیه اسناد و اوراق بهادار از قبیل چک و سفته و برات با امضاء رئیس هیات‌مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد و نیز تمام مکاتبات عادی و اداری با امضاء منفرد رئیس هیات‌مدیره همراه با مهر شرکت معتبر است.
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمانشاه اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیر تجاری کرمانشاه (۴۵۱۱۶۶)

آگهی مناقصه عمومی
۱- دستگاه مناقصه‌گزار: شهرداری اصفهان
۲- موضوع مناقصه: نگهداری و تعمیر تجهیزات سخت‌افزاری شهرداری اصفهان در سال ۹۹-۱۳۹۸
۳- مهلت خرید و محل دریافت اسناد مناقصه: متقاضیان می‌توانند از تاریخ ۹۸/۰۲/۱۴ لغایت ۹۸/۰۲/۱۹ با مراجعه به درگاه الکترونیکی سازمان فاوا شهرداری اصفهان به نشانی ict.isfahan.ir (قسمت امور پیمانکاران) اسناد مناقصه را مشاهده و اخذ نمایند.
۴- مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت ضمانت‌نامه بانکی یا واریز وجه نقدی
۵- مدت انجام کار: یکسال شمسی
۶- اعتبار قیمت‌ها: حداقل ۲ ماه شمسی
۷- مهلت و محل تحویل پیشنهادها: حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۳۰ به نشانی: اصفهان، بلوار آئینه‌خانه، ابتدای بن بست سپیده، سازمان فاوا شهرداری اصفهان، واحد حراست تحویل نمایند.
۸- زمان گشایش پاکات: ساعت ۱۳:۳۰ روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۰۳/۰۱ می‌باشد.
شهرداری اصفهان
سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری اصفهان